

Br. 44/56.

Predmet: Rad i djelovanje ustanove u god. 1955.

Društvu muzejsko-konzervatorskih radnika NRH

Z a g r e bVaša Okružnica br. 22/56 od 13. s. m. j.

Rad i djelovanje naše ustanove odvijao se i u prošloj 1955. god. u glavnome po smjernicama koje su ocrtane u generalnom planu rada našega muzeja, a koji je ustanovljen prigodom osnivanja ustanove. Iako je naš rad naišao na izvjesne poteškoće, ponajviše materijalne naravi, te se on u glavnome ipak odvijao ka zadovoljavajućem uspjehu. Pri svlađavanju težih problema imali smo podršku narednih vlasti i dragar-sku pomoć susjednih muzejskih ustanova, dok je simpatična pomoć građana bila i ove god. na visini. Jedino je teže bilo na selima. Veliki i osjetljivi deminteresan sela doveo je više puta do osjetljivih gubi-taka dokumenata kulturnog značaja, iako je od strane naše ustanove po-svećena najveća pažnja baš podizanju svijesti radnoga naređa na selima. U tome će se pravcu pojačati naše djelovanje i e. g. Nadamo se, da ćemo konačno probiti i na sela led i otkloniti izvjesna ravnodušnost naših seljaka prema kult. ustanovama muzejskoga tipa. Kao novi pokušaj u tome pravcu mi smo nedavno učlanili u društvo seljaka arh. avatera Petriče-vića iz Tempejvaca, koji posjeduje malu zbirku iskopina, numizmatike i etnografije. On se saglasio s našim prijedlogom, da svoju zbirku pod našim nadzorom uredi, postavi u jednoj prostorijski svojoj prostretnoj kući i da omogućiti svojim suseljanima redoviti posjet i pregled ekspozata. S malo propagande on će sigurno imati dobar rezultat i tempejevčani zainteresirat će se za tu kulturnu baštinu. Uspije li nam ovaj pokušaj nastojat ćemo, da ovu akciju proširimo i na ostala sela, naročite ona gdje ima ostatke folkloru. A tih je u našem kraju već veoma malo. Raču-namo i na pomoć presvjetačkih radnika i organizacije SSRN te SKH.

God. 1955. bila je za nas od osobite važnosti, jer smo proslavili 40-godišnjicu Oslobođenja. Taj je jubilej stavio i pred nas niz novih zadataka za što efikasniju proslavu tih značajnih dana. Vukovar dobio je tom prigodom veleban spomenik palim borcima i žrtvama fašizma, a isto je i tada još područne sele vukovarskoga kotara Bebeča podigla dostojan spomenik svojim drugovima-suseljanima borcima NOB. U obim akcijama sudjelovao je vrlo aktivno naša ustanova. Osim toga, mi smo u čast 40-god. otvrdili dvije nove izložbene dverane i to:

- 1) u prizemlju muzeja odjel NOB
- 2) u I. katu "Vukovar u budućnosti" prema urbanističkim osnevanima Urbanističkog zavoda u Zagrebu

Osim toga uredili smo u okviru muzeja 2 izložbe:

- 1) Partizanskog oružja i
- 2) Numizmatike (ovu zajedno s vukovarskim numizmatičkim aktivom pri muzeju).

U jubilarima danima posjetile je muzej 3641 osoba, što je dokaz, da je interes javnosti za naše priredbe bio velik.

Osim goranjih izložaba mi smo u teku prošle godine priredili još 3 izložbe i to:

- 1) Starih dokumenata 1463.-1848.
- 2) Najnovijih arheoloških nalaza oko Vukevara i
- 3) Vukevarske nevinosti i štamparstva od 1869.-1955.

Sve su te priredbe doprinijele posjetu muzeja. Tako smo 1955.g. zabilježili 14.070 posjetilaca napras 11.700 u god.1954,

Muzej pružio je tehničku pomoć izložbama

- 1) Vukevarskih slikara Črljenjak-Tatalević (april 1955)
- 2) Slikara-amatera Mihaljevića (april 1955)
- 3) Beogradske grupe slikara (novembra 1955)
- 4) "Naši Krševi" (novembar 1955)

a postavio je u maloj dverani uspjelu izložbu povodom 240-godišnjice kotarske pošte u Vukevaru. Za ovu je izdan i ukusan katalog u redakciji naše ustanove. Posjet ove 2800 posjetilaca u 3 dana. Manja su bila sudjelovanja muzeja na

- 1) izložbi prigodom dječjeg tjedna s temom "razvitak pošt. pisama, jer je izložbu priredile ovd. Filatelističko društvo i
- 2) izložbi Poljoprivrednika u rujnu mj.gdje je muzej sudjelovao u Lovačkom paviljenu u posebnom prostoru s nizom dokumenata o lovstvu na području Srijema. Posjet ove 3000 posjetilaca. I. nagrada (diploma).

U teku čitave god. imali smo najširiju podršku naše štampe. Osim toga mi smo sami štampali nekoliko rasprava i lokalna list "Vukevarske novine" i time upoznavali grad i okolica s pojedinim događajima iz bliže i daljnje prošlosti našega kraja. Predavanja održali smo svega 2 i to jedne Domaćinskoj učiteljskoj školi s malom prigodnom izložbom strane i domaće keramike i jedne u okviru Narodnog svaučilišta, gdje je potpisani govorio o "Vukevaru u svojoj prošlosti" sa projekcijama.

U proljeće izvršena su pod našim rukovodstvom dva prebna iskapanja na područja Vučedola, kod drugog sudjelovali su djaci viših razreda Gimnazije. Osim toga kontrolirali smo stalne arheološke terene "Lijeve Bara", "Najpareva bašta", "Kriva Bara" i "Getlibev salaš", sa pozitivnim rezultatima.

Narečita smo pažnju posvetili pronalaženju starih pisanohrama. Nadjane je nekoliko manjih arkada. Od značajnijih uspjeha treba zabilježiti nalaz čitave kartoteke povjerljive archive političkog karaktera biv. Sreskog načelnstva u Vukevaru iz dobe diktatura biv. Jugoslavije. Među karticama nalazi se i pretsjednika druga Tita i naših današnjih najviših rukovodilaca partije. Popratni materijal za ovu kartoteku nalazest nismo našli. Pronađen je i jedan konvelut povjerljive archive biv. austro-ugarske županijske oblasti u Vukevaru sa značajnim političkim spisima iz početka raziravanja socijal-demokratske stranke u Kriškoj.

Kao i u ranijim godinama tako smo i lani pružali svoju tehnički pomoć mladim muzejima u Liku i Zupanji i muzejskej zbirci u Sarajevu. Osim toga aktivizirali smo Numizastički aktiv pri našem muzeju, koji danas broji 16 seniora i 3 omladinaca i kontrolirali sabirače-smatere arh. u Vukovaru i na terenu. Tada smo dobili i tačan uvid u njihove djelovanje i njihove zbirke.

Budući da je potpisani i poč.konzervator za područje biv. kotara Vukovar imali smo i nekoliko intervencija po raznim pitanjima konzervatorske naravi. Obzira na poznatiji materijalne pomoći, koja je u god. 1954. na područja biv. kotara Vukovar bila obilna, nije se prošle god. moglo izvršiti ono, što je bilo ranije planirano u vezi s spomen-plečima palis baricama itd. Jedino je podignuta jedna ploča u Bapskoj.

Na školama područja komune Vukovar održane su stalne veze, pa su učnici i djaci stalno dolazili u muzej i na izložbe. A neki su nastavnici historije održali svoja predavanja u muzejskim zbirnicama.

PRORAČUN

	<u>1953.</u>	<u>1954.</u>
Personalni	410.000.-	382.000.-
Operativni	130.000.-	376.000.-
Funkcionalni	70.000.-	140.000.-
	<u>610.000.-</u>	<u>898.000.-</u>

OSOBILJE

Stanje osoblja ostalo je u 1953.g. u glavnome osim sitnijih izmjena nepromijenjeno. Ukoliko bi se u tekuće god. uspjele postaviti Galerija slika, a to uvisi o osiguranju materijalnih sredstava i PROSTORNIJA morat ćemo pomisljati i o povećanju osoblja s jednom stručnom silom, koja bi bila zadužena u Galeriji. S naše strane učinit će se sve, da se taj plan realizira, no glavni je problem osigurati sredstva!

NOVE NABAVKE

U knjizi nabavaka uobilježene je minule god. 300 primaka, no u pojednim stavkama ima zavedeno i neke istovrsnih predmeta. Tako:

arh.predmeta 91 od toga: 3 rimska utega, rimska uljenica, kelt, želj.bojna sjekira, 2 rimske brončane figure, srebrna fibula, brončani prsten, 6 kea.pesuda iz prehist.greba s lijeve Bane, rimske koplje, 3 kea.želj.strijelica, itd.

arhivalija: 3 društvena arhiva, polit.kartoteka biv.vukovarskog sreškog načelstva, spisi i fotosi iz NOB.

etnografije: 11 predmeta: preslica iz Bapske, 2 rusinska prsluka iz Petrovaca, 2 tanjura, 1 zdjela, kresivo, spreanica za grah, šarena jaja,

fotografija: 350 raznih iz Vukovara i okolice knjiga i brošura: 136 kea.

medalja i plaketa: 26 medju ovima zlatna s izložbe Pčelara u Vukovaru 1903.g.

numizmata: 389 kea. bronca, bakar, srebro, papir

2. Koji je status?

Nadalje: 3 velike bronzorne spomen-ploče iz predratnih vremena, brušenih pekala, jedna s slikarijom starog Vukevara, 50 kom. starih geografskih karata, 1 rekamije rokeke, 22 masutovih fosila, nekoliko kom. starog oružja među ova: srebrna skevena kubura, prangija s ručkom iz 17. stol. kaval. kubura iz 18. stolj. rad domaćeg puškara, 1 cehovski pečatnik, 34 kom. Stafetnih palica, stara ribarska vrata, "Lanac" za izsejeru zemlje, 4 vukevaraka crteža, stari trgovački kantar, kompl. aparatura za puštanje krvi nekadašnjih berbera, litegr. portret patrijarke Rajačića, litografski portret generala Križanića, bakropis ilik peč. XIX. stolj. reza Altu, 1 bideraaj-rski stelić, 12 pretilat. dokumenta iz dobe dilažance iz Vukevara itd.

ETNOGRAFIJA

Naša područja ne obiluje etnografskim materijalom. Ima ga u Bapskoj, Bogdanovcima i Teapejevcima, a vrlo malo u Sotinu. Narodna manjina a rusinskim i slovačkim ajestima isaju više toga. Nabava tog materijala je skopčana a velikim peteškećama. Seljaci nerade ustupaju muzeju svoje predmete, a ako ih prodaju, traže aveta, koje iz skromnoga budžeta nemožemo plaćati. Smatramo, da bi se od strane Društva trebala dati posebna okružnica svim NO kotarava i općina sugestija, da u svojim budžetima osiguraju oveće stavke za nabavu folklera.

RAZNO

Peteškeća u radu nemamo. Jedino je obezbedjenje materijalnih sredstava vrlo akutno pitanje. Smatramo, da bi se ipak trebale ustanoviti a rangu našega muzeja dati osim skromnoga budžeta i neke pomoći iz republičkih sredstava. Na štampanje publikacija za sada nemožemo p i ovoj finansijskoj situaciji ni misliti. Ho zate ali suradjuj mo, kelike je to god moguće, u vanjskim (centralna) časopisima itd.

Ukoliko bi Vas nešto naročite interesirale, izvolite se posebne obratiti našoj ustanovi.

Sart fašizmu - Sloboda naroda !

Direktor muzeja
(A. E. Brlić)

O teme obavijest:

- 1) NOO-Vukevar
- 2) Pedružnica društva-Osijek
- 3) Odjel za prosvj. i kultura NOK-Vinkevci
- 4) Mapa